

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală a corpului didactic primar din jud. Sălaj

ANUL IX.
1932

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REDACTOR :
D. MĂRGINEANU.

279959

CUPRINSUL

	Pag.
Apostol Gheorghe :	
Noi și revista „Școala Noastră” — — — —	5
Întreținerea școlilor primare — — — —	100
Discurs festiv — — — — — — — —	429
Ardeleanu I. Senioru :	
Istoria în școlile din Transilvania — — — —	9
La muncă! — — — — — — — —	62
Istoria regională în școala normală — — — —	79
Oamenii mari ai Sălajului — — — — — —	146
Ignățiu Darabant — — — — — — — —	288
Grigorie Maior — — — — — — — —	323
În amintirea părintelui Dr. Vasile Lucaciu —	351
Ardeleanu P. Vasile :	
Impresii: — — — — — — — — — —	270
Băeșanu A. :	
Cooperarea în școală — — — — — — — —	246
Bălaj Gh. B. :	
Înarmați-vă sufletul — — — — — — — —	57
Îmbrăcați școala în haină națională — — —	239
Căprar Nicolae :	
Cuvânt de deschidere — — — — — — — —	139
Chiș Vasile :	
Ce e nou? — — — — — — — — — —	96
Cionfi Traian :	
Bucurie nouă — — — — — — — — — —	43
Învierea lui Hristos — — — — — — — —	128
Reînvierea trecutului și biserica — — — —	389
Condor V. :	
Cuvânt de deschidere — — — — — — — —	181
Corâciu N. D. :	
Grădinile școlare ca mijloc pentru însușirea limbei materne — — — — — — — — — —	7
Colaborarea medicului cu învățătorul — —	190
Cum s'ar putea ameliora situația învățătorilor fără posturi — — — — — — — — — —	245
Cântul ca mijloc de însușirea limbei materne	357
Sărbătorirea a 20 ani dela moartea lui Sp. Haret	425
Spiru Haret — — — — — — — — — —	450

Corespondent :	Pag.
Asociația învățătoarelor pentru școli de copii mici din jud. Sălaj (după Gazeta de Dum.)	251
Cosma Lazăr :	
Din nou la drum — — — — —	6
Teoria și practica — — — — —	319
De ce o rectificare? — — — — —	367
Spiru Haret și învățătorii — — — — —	441
Fălăuș Victor :	
Compunerea în spiritul școlii active — —	282
Floareș I. Constantin :	
Pedagogie socială — — — — —	47
Un gol care se umple — — — — —	75
Actualități — — — — —	353
O datorie de toate zilele — — — — —	386
Gigolo :	
Predarea religiei — — — — —	55
Adevăratele cercuri culturale — — — — —	102
Școală confesională? — — — — —	249
Cuvânt de rămas bun — — — — —	321
Graur Daniil sen. :	
O lămurire istorică — — — — —	368
Iepure Elena :	
Cel dintâi mare cărturar organizator — —	445
Ilea Dumitru :	
Șezători școlare — — — — —	131
În memoria lui Spiru Haret — — — — —	434
Iluțiu—Cosma :	
Adunarea generală a Asoc. Inv. din Sălaj —	225
Iluțiu Vasile :	
Spiru C. Haret (note biografice) — — — —	435
Ionescu Marin :	
Iarnă (poezie) — — — — —	42
Etnografia și învățătorul — — — — —	93
Lungu Victor :	
Cultura ca factor important în progresul social	83
O serată culturală la Sălsig — — — — —	108
Intellectualii satelor noastre — — — — —	202
M. L. :	
Un om de cultură — — — — —	2

	Pag.
Magda Gh.:	
Cântec fără rezonanță — — — — —	399
Mango Ioan:	
Problema revistei soluționată — — — — —	192
Matieșanu I.:	
Exagerare în iubire — — — — —	60
✓ Mărgineanu D.:	
Deșteptare — — — — —	1
De anul nou — — — — —	12
Aprecieri juste — — — — —	35
Învierea — — — — —	154
După închiderea porților — — — — —	223
În pragul noului an școlar — — — — —	268
Pentru apărarea școlii naționale — — — — —	309 ✓
Din nevoile învățământului complementar — — — — —	349
Unirea Ardealului — — — — —	385
Recunoștința dascălimii — — — — —	423
Meseșianu I.:	
„Revizorul” de N. Gogol — — — — —	255
Eugen Goga: „Cartea facerii” — — — — —	291
Moigrădeanu G.:	
Studiați și respectați copilăria — — — — —	177
Moldovan Mărioara:	
„Flori de Cîin” — — — — —	374
Moș Gheorghe:	
Formarea gustului de cetit la copii — — — — —	278
Observarea individualității la copil — — — — —	315
Caracterizarea elevei Chiș Maria — — — — —	359
✓ Oros Simion:	
Șomerii și învățătorii — — — — —	46
Societatea de înmormântare — — — — —	81
Înc'o lovitură — — — — —	175
Cuvânt de deschidere — — — — —	233
Cuvânt de deschidere (Spiru Haret) — — — — —	427
Oșian Valeriu:	
Gheorghe Șimonica — — — — —	89 ✓
Educație — — — — —	276
Andrei Cosma — — — — —	328 ✓
Papiu Cornel:	
Predarea religiei — Școli confesionale — — — — —	97

	Pag.
✓ Perneșiu Gh.:	
Cercul cultural din Ip — — — — —	68
Cercul cultural din Marca — — — — —	103
Ortelecul are cuvântul — — — — —	285
Robu P. Mihail:	
Chestiuni școlare — — — — —	365
Rusu Grigoriu:	
La muncă, Domnilor Colegi — — — — —	397
Sabadășișu Florica:	
Cea mai lungă călătorie — — — — —	372
Sabău Alexandru:	
Revista — — — — —	53
Savu Gheorghe:	
„Porolissum” — — — — —	143
La monumentul lui Mihai Viteazul, la Guruslău	242
Strâmtoarele Țicăului — — — — —	400
Spiru Haret (omul școalei) — — — — —	443
Spătarul Viscol:	
Ca să plutești Eternități (poezie) — — — — —	248
Szentpétery Iuliu: Cluj / Central University Library Cluj	
Iniințarea muzeelor școlare — — — — —	362
Tihanyi-Jussel Gh.:	
Goethe — — — — —	136, 186
Tóth Sigismund:	
Copii bolnavi — — — — —	392
Tulbure Gh.:	
In Norvegia și la noi — — — — —	38
Sate și dascăli — — — — —	123
Un învățător inferior:	
Din activitatea subvizorală „universitară” —	
cetire (după „Voința Școalei”) — — — — —	252
„Universul”:	
Reorganizarea învățământului primar — — — — —	311
Un participant:	
Cerc cultural — — — — —	106
Varhianoschi Petru:	
Culturalizarea poporului — — — — —	135
* * * Cum trebuie întocmite actele p. pensionarii Statului	17
Cronică (informațiuni) în fiecare număr.	

Buletinul Revizoratului școlar al jud. Sălaj

	Pag.
No. 4924—1931	Sprijinirea aviației — — — — — 26
„ 4987—1931	Colecționarea materialului etnografic — 27
„ 4990—1931	Examenul de înaintare la gradul 2. — 28
„ 4991—1931	Termenul examenelor part. curs primar 28
„ 1—1932	Vizarea carnetelor de călătorie CFR — 28
„ 20—1932	Posturile vacante — — — — — 29
„ 103—1932	Demisionare din învățământ — — — 28
„ 129—1932	Înaintarea cererilor pentru autorizație de funcționare a școalelor particulare— — 30
„ 130—1932	Schimbările civile în familiile corp. did. 31
„ 131—1932	Numărul orelor de limba română — — 31
„ 230—1932	Inzestrarea școalelor cu material didactic și biblioteci dela „Casa Școalelor“— — 70
„ 271—1932	Amânarea examenului de grad 2. — — 71
„ 400—1932	Înaintarea cererilor pentru transferări — 71
„ 401—1932	Înaintarea proceselor verbale de inspecții 71
„ 454—1932	Procurarea aparatelor de radio — — 121
„ 455—1932	Date privitoare la muzee și biblioteci — 119
„ 480—1932	Înaintarea bugetelor șc. part. pe 1932 — 121
„ 552—1932	Cursuri practice pentru pomicultură — 117
„ 553—1932	Stârpirea omizilor — — — — — 117
„ 687—1932	Salutul copiilor de școală— — — — — 120
„ 737—1932	Expoziția internațională a copilului — 118
„ 738—1932	Datele cursurilor complimentare — — 119
„ 739—1932	Instrucțiuni pentru învățătorii cari doresc înaintare în leafă — — — — — 160
„ 758—1932	Amânarea conferințelor gen. învățătorești 121
„ 832—1932	Buletinul Oficial — — — — — 156
„ 934—1932	Educația fizică a copilului — — — — — 158
„ 992—1932	Cursurile de agricultură — — — — — 157
„ 1030—1932	Recomandarea revistei „Satul“ — — — — — 218
„ 1032—1932	Portretul Majestății Sale — — — — — 159
„ 1104—1932	Serbarea sădinei arborilor — — — — — 157
„ 1172—1932	Audiențele Revizoratului școlar — — — — — 155
„ 1188—1932	Plantarea drumurilor— — — — — 213
„ 1337—1932	Cultivarea plantelor medicinale — — — — — 211

No.		Pag.
1339—1932	Cursuri de vară pentru învățători — —	215
„ 1344—1932	Creiarea de păduri școlare — — —	216
„ 1360—1932	Recensământul obligațiilor pe 1932—33	210
„ 1361—1932	Situația generală — — — — —	210
„ 1376—1932	Premiile elevilor merițoși — — — —	217
„ 1412—1932	Drepturile de învățători definitiv — —	262
„ 1587—1932	Suspendarea cursurilor de vară — —	263
„ 1602—1932	Excursia soc sportiv-culturală „Negoești“	263
„ 1603—1932	Înaintarea cererilor pentru gradatii —	262
„ 1609—1932	Stagiul în mod provizoriu p. gradatii —	263
„ 1627—1932	Tablouri manuale pentru aritmetică —	262
„ 1629—1932	Situația abonamentelor p. Șc. N. — —	263
„ 1811—1932	Situația uneltelor dela atelierele școlare	414
„ 2027—1932	Aprobarea manualelor pe 1932—33 —	302
„ 2878—1932	Achitarea cărților p. premii școlare	301, 339
„ 3048—1932	Examene de lichidare p. inv. ajutori —	302
„ 3090—1932	Înaintarea cererilor pentru numire cu tit- lul provizor în inv. primar — — —	304
„ 3100—1932	Dispozițiuni p. deschiderea anului școlar și înscrierea elevilor — — — — —	299
„ 3103—1932	Ținuta învățătoarelor — — — —	303
„ 3200—1932	Învățătorii bărbați de încredere la alegeri	304
„ 4050—1932	Înscrierea elevilor la Școala de Agricult. din Șimleul-Silvaniei — — — — —	339
„ 4066—1932	Pentru școlile particulare — — — —	340
„ 4153—1932	Limitarea concediilor de boală — —	338
„ 4155—1932	Învățământul religios — — — —	338
„ 4175—1932	Predarea religiei elevilor mozaici — —	384
„ 4177—1932	Ștupi sistematice — — — — —	338
„ 4256—1932	Directorilor școlari le este interzis a face comerț în școală — — — — —	382
„ 4309—1932	Angajarea inv. suplitori la șc. part. —	415
„ 4396—1932	Regularea folosinței terenurilor școlare—	382
„ 4615—1932	Angajarea normaliştilor ca ajutori — —	384
„ 4625—1932	Ceasul șezătoarei de clasă — — —	381
„ 5064—1932	Examenele de înaintare și definitiv —	382
„ 5069—1932	Înaintarea procesului verbal de încheide- rea școlii pentru boală — — — —	415
„ 5109—1932	Interzicerea elevilor de a cerceta hora —	383
„ 5142—1932	Adunarea obiectelor etnografice — —	383

No.		Pag.
No. 5222 -1932	Activitatea cercurilor culturale — — —	404
„ 5322 -1932	Şezătorile cult. cu colaborarea preoţilor	414
„ 5619—1932	Serbarea zilei de 1 Decemvrie — — —	415
„ 5631—1932	Controlul frecvenţei şcolare — — —	414
„ 5647—1932	Depunerea jurământului de către învăţătorii numiţi pe 1 Octomvrie — — —	416
„ 5676 -1932	Situaţia învăţătorilor confesionali — — —	416
	Inchiderea an. şc. şi exam. de absolvire	213
	Către direct. tuturor şcolilor primare —	339
	Examenul de definitivat — — — —	416
„ 6467—1932	Complectarea Chestionarelor — — —	453
„ 55—1933	Aprobarea cercurilor culturale — — —	459
„ 6159—1932	Inspectarea învăţământului religios —	460
„ 6326—1932	Controlul jud. Sălaj — — — —	460
„ 5809—1932	DI I. Puia, numit inspector şcolar —	460

Comitetul Şcolar Judeţean al jud. Sălaj

No.		Pag.
No. 15 -1932	Intocmirca bugetelor pe 1932 şi a conturilor de gestiune pe 1931 — — —	32
„ 701—1932	Intocmirea bugetelor şcolare — — —	72
„ 733—1932	Procurarea de material didactic — — —	264
„ 857—1932	Dispoziţiuni pentru repararea şi curăţirea localurilor şi proc. combustibilului	307
„ 973—1932	Incasarea taxelor p. întreţinerea şcolilor	341
„ 979—1932	Vărsarea cotelor p. întreţinerea mat. şc.	341
„ 1393—1932	Circulară către comitetele şcolare — —	418
„ 1394—1932	Intocmirea bugetelor pe 1933 şi a conturilor de gestiune pe 1932 — — —	418
„ 1435—1932	Convocare pe 18 Decemvrie 1932 — —	417
„ 1934.-1932	Amânarea termenului pt. bugetele şcolare	460

Asociaţia Învăţătorilor din jud. Sălaj

No.		Pag.
No. 37—1932	Convocare — Raport — — — — —	161
	Proces verbal din 7 Mai 1932 — — —	219
„ 62—1932	Convocare — — — — —	222
„ 63—1932	Concurs — — — — —	222
„ 97—1932	Circulară — — — — —	344
„ 99—1932	Dlor Preşedinţi de subsecţii — — —	345
„ 101—1932	Răspuns pentru foaia „Szilágyosmlyó“ —	342
„ 104—1932	Către Colegi — O rectificare — — —	345
„ 116—1932	Convocare pe 18 Decemvrie — — —	419
„ 117—1932	Convocare la ad. gen. extraordinară — —	420
„ 118—1932	Convocare la şedinţă ordinară — — —	420

279959

Școala Noastră

Revista Pedagogică-Culturală

a corpului didactic primar din județul Sălaj.

NUMĂR ÎNCHINAT MEMORIEI MARE-
LUI PEDAGOG NAȚIONAL
SPIRU C. HARET

SPIRU C. HARET

15 Februarie 1851 — 17 Decembrie 1912.

Anul IX.

1932.

Redacția și Administrația:
REVIZORATUL ȘCOLAR ZĂLAU.

No 1

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală a corpului didactic primar din jud. Sălaj

Deșteptare.

Glasul, ce se înalță puternic din noianul nevoilor noastre profesionale, ca murmurul unui vulcan în erupție, cheamă din nou la vieată revista „Școala Noastră“.

Acest glas imperativ, străbate sufletele tuturor învățătorilor din cuprinsul Sălajului. Cu fiorul unui vânt de primăvară, ce trezește noi nădejdi în natură, glasul datoriei scormonește energiile corpului nostru colectiv. Drep-tul la vieată și realizarea aspirațiunilor noastre dăscă-lești, ne antrenează forțele pentru continuarea luptei de culturalizare socială, ce ni se cere s'o dăm. Animați de geniul național, vom păstra și apăra cu demnitate și bărbă-ție, pozițiile câștigate cu multă trudă, în ofensiva culturală.

Și revista se execută. Se deșteaptă, ca dintr'un somn letargic. După un popas lung, chinuitor și forțat, o ve-dem din nou la drum.

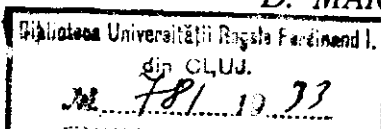
Modestă, sftioasă și fără pretenții, așa cum e ea, bate din nou la ușa acelora, pe cari îi iubește Primenită în haine de sărbătoare, se roagă să fie primită aco-lo, unde vrea să adaogă o licărire de lumină în cande-luțele sufletești. Acolo, unde vrea să întărească firul, ce unește, în mod indisolubil, corpul învățământului primar.

Nu se impune nimănui. Primește însă pe oricine. Coloanele sale formează o arenă liberă pentru întreg su-fletul dăscălesc.

Programul? Cultură generală și profesională com-plectă, pentru toți membrii corpului didactic și tratament uman. Iată deviza ei. Ea este arma noastră comună. De felul cum vom ști s'o mânuim, depinde viitorul nostru.

Să dea Atotputernicul, ca deșteptarea ei, să ne lumi-neze sufletul colectiv.

D. MĂRGINEANU.

Un om de cultură.

Aflăm, că dl. Gh. Tulbure, inspectorul școalelor primare din colțul nostru de țară și cunoscutul scriitor, a intrat în anul al 25-lea al activității sale. Din acest sfert de veac, 13 ani sunt mistuiți în controlul învățământului, aici la graniță. Dl. Gh. Tulbure a fost pentru noi mai mult, decât un simplu inspector școlar. A fost mai presus de toate un om de cultură. A fost și este un propagandist național, un cărturar și un om de idei. A ține în mână, vreme de 25 de ani, un condeiu, aici la noi în Ardeal, a însemnat a face un apostolat. Acest apostol cultural merită să fie relevat. Nu pentru a-i aduce elogiul de ocazie, ci pentru însăși valoarea morală a faptului în sine. Sunt personalități cari trebuie puse în fața actualei generații, tocmai pentru valoarea și importanța lor educativă. Dl. Gh. Tulbure face parte din pleiada celor mai aleși intelectuali și luptători ardeleni, cunoscuți și dincolo de graniță, dinainte de războiu.

Alături de „tinerii oțeliți“ de odinioară, grupați în jurul „Tribunei“ dela Arad, a luptat permanent pentru cauza noastră națională. Cu cuvântul, cu condeiful și cu fapta.

Din această cauză, la anul 1908 procurorul maghiar din Târgul-Mureșului l-a pus sub acuză pentru agitație politică și mai ales pentru că trecuse granița Predealului, pentru a asculta cursurile domnului N. Iorga la Vălenii de Munte.

În viața publică intră pe la anul 1905. Încă de student începuse a colabora la ziarul „Telegraful Român“ din Sibiu și la „Luceafărul“, revista literară a poetului O. Goga. Dela Făgăraș, unde, după terminarea studiilor universitare, a fost câțva timp profesor-catihet la liceul de stat, pela 1910 trece la Oradea-Mare, ca asesor-referent eparhial și mai apoi

revizor școlar al Consistoriului ortodox. În Bihor se afirmă dela început ca factor de cultură și de conștiință națională. După proclamarea unirii dela Alba-Iulia, la 1 Decembrie 1918, Gh. Tulbure pornește cel dintâi ziar românesc la graniță: „*Tribuna*” pe care o redactează timp de câțiva ani, ca organ de propagandă națională. După preluarea stăpânirii, este numit revizor școlar al județului Bihor, în care calitate organizează învățământul și dă ființă revistei didactice „*Școala Nouă*.”

Nu peste mult timp înființează revista „*Cele trei Crișuri*” pentru popor, cea dintâi publicație sănătoasă, care a apărut în părțile noastre pentru luminarea satelor. De atunci până astăzi articolele sale strălucite și cumini apar mereu în reviste și ziare: „*Familia*” din Oradia, „*Tara Noastră*” din Cluj, „*Gazeta de Vest*” și în toate publicațiile corpului didactic din regiunea noastră școlară.

Afară de acestea a dat la iveală până acum următoarele scrieri literare, bine apreciate:

1. *Conferințe literare*. Sibiu 1906.
2. *Cântece din lumea Veche*. Făgăraș 1908.
3. *Activitatea literară a Mitropolitului Șaguna*, Sibiu 1909.
4. *Viața și faptele Mecenatului N. Jiga*. Oradea 1912.
5. *Către țărani satelor noastre*. Oradea 1919.
6. *Cuvinte din Bihor* (O colecție de articole cu o prefață de O. Goga). Oradea 1922.
7. *Povestiri cu tâlc*. Oradea 1925.
8. *Când umbla Dumnezeu cu Sânt-Petru pe pământ* (povestiri din popor.) Oradea 1928.

Iată opera culturală de un pătrar de veac, care l-a consacrat pe dl. Gh. Tulbure nu numai ca un apreciat om al școlii, ci ca un valoros cărturar și factor al vieții noastre naționale și culturale. Deși între timp a fost și deputat și primar al Oradiei, de politica militantă s'a ținut totuși într'o rezervă plină de demnitate, după cum, ca orișice suflet de elită, a fugit totdeauna de reclamă și de popularitatea ieftină.

O singură politică a cunoscut: politica culturală. Un singur crez a avut: crezul bunului român. Tocmai aici zace valoarea și superioritatea sa morală. În vreme ce atâția alții s'au cocoșat ori s'au dat la fund, prin băltoaca politicianismului, dânsul a rămas ca patriot și om cinstit, cu autoritatea morală întreagă și neștirbită.

Corpul didactic din aceste părți poate fi mândru, că are de inspector un astfel de om superior și cult.

Noi cei cari îl cunoaștem de mult, încă de când era elevul distins al marilor pedagogi Petru Șpan și Danil Popovici-Barcianu, ca student la cursurile de teologie și pedagogie din Sibiu, nu putem trece peste acest jubileu tăcut, fără să-i aducem omagiul nostru adevăratului „inspector al culturii” și valorosului publicist, care și-a risipit comoara sufletului timp de 25 ani, transformându-și condeiul în făclie pentru lumina tuturor.

Acestei făclii, cum și purtătorului ei de talent și de prestigiu îi urăm din adâncul inimei:

La mulți ani!

M. L.

Notă. Articolul de mai sus l'am primit la redacție de un an. Fiind suspendată apariția revistei, până acum nu s'a putut publica. Îi dăm loc cu plină satisfacție și îl încadrăm în sentimentele noastre de dragoste și respect. Dlui. Gh. Tulbure, azi inspectorul general al învățământului primar din Transilvania, îi transmitem omagiile noastre de recunoștință, din prilejul împlinirii de un sfert de veac de activitate vastă și prețioasă, în arena culturii naționale. E cea mai falnică personalitate în controlul învățământului primar dincoace de Carpați. Un adevărat îndrumător al învățământului public și apriș apărător al prestigiului și caracterului național aceluia. Cea mai importantă problemă în consolidarea școlii românești, aci la granița de vest, care are nevoie de brațe tari și încercate în luptă, mai vărtos azi, când politicianismul roade la temelie școlii naționale.

D. MĂRGINEANU.

Noi și Revista „Școala Noastră.”

Noi, învățătorii, suntem o tagmă de funcționari, cari individual și comun ne îndeplinim misiunea noastră de luminători ai satelor. Noi, suntem aceia, cari eșiți de pe băncile școalei normale, ne împrăștiem ca puii de potârniche pe întinsul țării, în satele de luncă, ca și 'n satele din crăpăturile depărtate ale dealurilor și munților. Noi, simțim lipsa de comunicare și de împărtășire a ideilor noastre. Noi vrem să ne afirmăm pentru revendicarea drepturilor noastre știrbite și pentru apărarea intereselor profesionale.

Revista — pentru învățători, — ca și pentru oricare tagmă, reprezintă curierul, care transmite concomitent ideile în mod reciproc între colegii dela orice depărtare și combină entuziasmul tinerilor cu experiența bătrânilor în folosul învățământului. Revista este pedestalul, pe care se ridică elementele capabile și dornice de-a da opiniei colegilor și publice, sugerările de metode și principii, atât de necesare evoluției învățământului. Revista prin pedestalul ei, este înălțimea dela care se poate lansa glasurile ce preconizează revendicarea drepturilor noastre. Revista — pentru noi este deci, un ce indispensabil și astfel ne trebuie și nu putem rămânea fără ea. Dacă am avut revistă în trecut și ne-a prins bine, cu atât mai mult de acum înainte, sunt semne a fi mai necesară. Atitudinea ei care altădată, pe unii, i-a indignat să nu ne îngâdureze, căci trecutul a trecut, iar revista fiind a noastră o putem acomoda dorinței noastre, mai ales că a fost promisiune, că ea va apare îmbrăcată în noi veșminte. Nu putem aștepta mai mult și nici

nu putem intenționa a scoate altă revistă decât „Școala Noastră,” fiindcă trăim vremuri grele și apoi această revistă și-a creiat în trecut un bun renume și credem că-i stă la bază, un fond oarecare.

Se cuvine dar, ca fiecare să ne strângem în jurul ei, ajutând-o și să mulțămim celui care i-a schimbat felul de viață și se îngrijește de existența ei, spre folosul nostru și al învățământului.

Gh. Apostol.

Din nou la drum.

Românului e greu până se apucă de-o ispravă, că de lăsat se lasă ușor. E un viciu național. Totuși, ici-colo, se găsesc Români neaoși, care se străduiesc să ducă la capăt o ispravă, cu o tenacitate întrădăvăr eroică.

Sunt unii, cari din bun senin contrariază într'atât o aptitudine, un obicei și o tradiție, încât s'ar putea spune că numai pentru a ajunge la această abatere de regulă, apare imediat un binevoitor — vorba să fie — să pună lucrurile la punct. Adică să dărâme ce-a isprăvit celalalt, pentru ca totul să reentre într'un haos nemai pomenit.

Revista „Școala Noastră” după un an, își reia din nou drumul firesc, Dumnezeu știe până când. Că va fi sau nu învățătoria mulțumită, asta depinde de punctul de vedere al fiecărui. Cei drept, de un organ de publicitate al nostru nu ne putem dispensa. Este o chestiune cum s'ar zice, indiscutabilă. Și ori și ce s'ar spune, revista este a noastră și nici decum „a lor” cum adesea se aude. Prin urmare, fiecare în acest moment își are cuvântul, ca să nu ne trezim amăgiți mai târziu.

Pătrunși de sentimentul solidarității și al disciplinei profesionale, datorința noastră este, a sprijini această revistă. Întâiu, pentru continuarea unei tradiții și în al doilea rând, pentru continuarea prestigiului învățătoresc, propagat prin revista noastră.

Pentru aceste lucruri se cere dela noi: O muncă asiduă, o colaborare intensă a tuturor membrilor corpului didactic din județ. Toți dela mic la mare, fără șovăire, să punem umăr la

umăr, toată forța noastră constructivă, pentru a ne ridica, pe noi înșine, cu o treaptă mai sus pe scara omenirii.

Să ne ajute Dumnezeu.

Lazăr Cosma

Grădinele școlare ca mijloc pentru însușirea limbei materne.

Pentru însușirea limbei materne ne dau și grădinele școlare un mare ajutor. Acest fapt, dacă se are în vedere scopul educativ, nu cel utilitarist. Și educația practică dată în grădinele școlare, la acest fel de școli, trebuie îndreptată în acest scop, având în ele tot materialul intuitiv, cât mai variat, făcând pe elevi, ca prin activitatea lor proprie să-și însușească intuitiv toate plantele necesare vieții de mai târziu, pe care acasă și în sat nu le-ar cunoaște, decât în altă limbă vorbită de cei mai mari, atât străini cât și ai lui, ce n'au avut fericirea a învăța în limba maternă. Aceste grădini, lucrate precum am reamintit, ajută foarte mult învățământul și educația, dar mai ales limba maternă, dând cunoștință de toate zarzavaturile, toți pomii, ba chiar și alte plante, (buruieni) nefolositoare, în limba sa și fiind tablouri vii, în natură, privite și lucrate în amănunțime, se tipăresc atât numirile lor, precum și lucrările făcute cu creșterea și îngrijirea de mai târziu, care fără îndoială nu le sunt cunoscute.

Ca să se facă o grădină școlară, cât de mică, interesul ei fiind numai educația și instrucția, acuma, în urma reformei agrare s'a dat teren îndestul. Ba la fiecare școală se mai poate face și o grădiniță de flori, dând cunoștință de culori și anume în limba maternă. Sunt locuri, unde se poate face chiar un mic parc, dezvoltând gustul estetic al elevilor și în care să se aibă în vedere a se planta tot felul de arbori de pădure, ca să se ajute cât mai bine și la timp învățământul intuitiv, când lipsește cel ocazional de sigur, cu toate că mult mai mare serviciu face acest din urmă. Dar parcul este și o frumusețe, chiar pentru o școală. Cele mai multe case țărănești au chiar la câmpie pomi sau arbori împrejurul lor și deci cu atât mai mult o școală nu poate sta așa goală, ca a nimănui în sat

Ea trebuie făcută cât mai apropiată de casa părintească, dacă nu chiar mai mult. În grădinele școlare este destinat chiar prin lege o porțiune pentru pomi. Aici pe lângă altoiți și alte lucrări cerute mai trebuie înființată și o stupină; iar curtea învățătorului director să fie plină, dacă se poate cu tot felul de păsări, chiar și animale, necesare tot învățământului intuitiv. Dacă se poate, gândacii de mătăasă, crescuți la școală aduc o mulțime de cuvinte în vocabularul școlarului și când vine lecția de predat se face numai o vedere generală, elevele cunoscând toate lucrările și chiar viața lor, după cum s'ar cunoaște și a tuturor ființelor și păsărilor din curte, prin ajutorul la îngrijire dat de școlari.

Grădinile școlare ajută, fără nici o îndoială toate felurile de instrucție, începând cu morala, până chiar și geografia și istoria. Sentimentul religios îl desvoaltă prin observarea în natură a minunilor ce numai Atotputernicul le face; iar cel sociabil prin munca împreună și aprecierea ei de către fiecare. Nu mai vorbesc că, cunoștințe de geometrie prin diferite forme, făcute de straturi și măsurarea lor, precum și la aritmetică, prin diferite probleme date cu sămănatul, lucratul și strânsul; iar fizica prin observarea climatului naturii, trebuind ca fiecare școală, pe lângă termometru, să aibă și un barometru — S'ar putea face, chiar la geografie, în grădină, forma României în miniatură cu nisip și brazde, însemnând munții și apele, apoi câmpiile, etc. etc. — Ca localitățile istorice să rămână și mai bine întipărite s'ar marca cu petricele sau cu bețișoare — Apoi luându-se harta României, elevii ar duce-o acolo, punând-o deasupra terenului lucrat și ar vedea în tablou viu, forma, felul pământului, etc. etc. al țării sale. Atunci desigur, vom ajunge, ca mult mai bine să preceapă și această materie, care după carte trăiește numai în imaginație.

Dar, pe lângă toate aceste servicii aduse învățământului, grădiniile școlare aduc și un venit, atât moral cât și material învățătorului care o îngrijește. În primul rând, îl scapă de speculă ce o întâmpină în sate, unde absolut toate îi sunt vândute cu un preț dublu; iar al doilea, fac pe țărani să ia de exemplu pe învățător și să muncească mai rațional zarzavaturile și să se îngrijească mai mult de pomi.

Din cele expuse până aici, reese serviciul cel mare, cel aduc învățământului în școlaele, unde limba maternă nu-i cu-

noscută, trebuind ca totul să se facă prin intuiție și chiar dacă totul nu se face, dar cât mai multe plante, lucrate, dacă se poate de elevi, n'ar strica să aibă grădinița oricât de mică a școlii.

N. D. Corăciu.

Istoria în școlile din Transilvania.

Cu jertfe mari am văzut înfăptuindu-se visul nostru milenar, unirea politică a tuturor Românilor. La sânul patriei mame se realipesc din nou, Bucovina, Basarabia, rupte în sec. al 18-lea și al 19-lea, Transilvania și o parte din Banat, Crișana și Maramureș, cari n'au cunoscut, unitatea politică dela cele 3 luni de domnie a lui Mihaiu Viteazul și până atunci, dela destrămarea Daciei felix.

Ardealul, spre deosebire de celelalte provincii românești, cari s'au rupt mai târziu dela sânul patriei mame, a avut istoria lui aparte și în concertul celorlalte popoare conlocuitoare nu rareori s'a văzut, sforțările, luptele eroice, depănate în suferințe de mărtiri, a ardelenilor.

Generațiile, cari și-au primit cultura în școlile de sub stăpânirea maghiară, au învățat o istorie falsificată, tendențioasă și mincinoasă. Rezultând din toată cultura lor istorică că, ardelenii au fost niște robi și că bunătatea Ungurilor apare generozitate, că ne-au tolerat în țara lor; că noi am avut mai mult-o viață vegetativă, că noi am fost cel din urmă popor în toate privințele, dintre popoarele conlocuitoare a fostei monarchii.

Pușini ardeleni, la tot cazul intelectuali, cari cunoșteau adevărul, nu-l puteau da în vileag, cenzura le nimicea orice încercare, le soluționa: «bune de ars, autorji de spânzurătoare». În școlile confesionale, se făcea prea puțin, de multe ori stângeniță fiind aceasta muncă chiar de aceia cari aveau misiunea de a o sprigini.

Dacă îndată după unire, Românii ardeleni, aparem ca o națiune integră, cu toate caracteristicile unei națiuni, faptul se datorește că, și sub oblăduirea vitregă, a stăpânirilor trecute, sforțările, vitejiile, luptele eroice prin cari am păstrat aceste caracteristice: limbă, port, credință și obiceiuri. Aceste

formează evenimentele istoriei Românilor ardeleni și cari n'ar fi bine să fie întunecate ci cercetate și strănse din toate izvoarele în agonie, dar cari încă ne mai stau la dispoziție pentru a stabili adevărul și pentru ca în generațiile actuale să întărim sentimentul devinității naționale. N'am fost niște robi cari am trăit din mila lor, n'am avut o viață vegetativă ci contrarul, am fost cea mai vitală națiune a Ardealului, veșnic în frământări și agitații, pentru câștigarea și întronarea drepturilor naturale și apoi naționale. Această istorie a ardelenilor e bine să fie cunoscută de toți Români și în toate amănuntele ei de ardeleni, pentru ca unora să le întărească dragostea de unitate națională, cu o fracțiune de Români, care are la activul faptelor sale tot ce se poate admira ca moral, nobil și frumos și altora să știe că sunt o generație care a fost admirată în decursul veacurilor trecute, stăpânitorii au cunoscut calitățile lor, și numai prin viclesug a putut să-i fiină vremelnice așa cum i-a ținut și că nu-s «boanghine».

Istoria e materia de învățământ cea mai chemată a întări sent. demnității naționale, sent. patriotic și religios chiar. Ea e făclia la intrarea pe poarta viitorului. Ea ține treaz, în sufletul omului, dragostea de tot ce e național ori patriotic; alimentează focul acestei dragoste. Popoarele cari au neglijat acest nutremânt sufletec, au decăzut în ducursul veacurilor, azi numai amintirea le-a rămas.

Lumea dela noi, a fost pătrunsă îndeajuns de acest adevăr și a mănecat compunerea manualelor de istorie națională, diferite, pentru școalele de toate gradele. Manualele de istoria Românilor, cari au avut și înainte de războiu ediții, în cele după războiu doar sfârșitul s'ă mai adaptat nouilor transformări geografice.

Altele apărute după războiu nu sunt mai complete, au respectat, bag seama, în toate amănuntele programa analitică în ce privește istoria provinciilor realipite.

Aceste manuale sunt adaptabile pentru școlile din vechiul Regat, iar pentru cele din Ardeal are două mari lacune una de natură didactică și una de natură pur istorică. Să analizăm pe cea dintâiu. Se știe principiul didactic că învățământul să fie natural, să respecte mersul natural al dezvoltării copilului și al formării cunoștințelor. În consecință, să por-

nească : dela ușor la greu, dela apropiat la depărtat, dela cunoscut la necunoscut.

Raportați acum cerințele acestui principiu didactic la istorie și dela sine apare golul, lacuna a doua amintită, de natură istorică. Nu cer ca să începem a preda istoria din timpurile noastre spre cele apuse, — naivitate — dar cer să pornească dela cunoașterea istoriei locului natal, județului provinciei și apoi a tuturor Românilor, succesiv la fiecare epocă. In programele analitice această a fost preconizată întrucâtva, dar la lucrarea manualelor s'a spus prea puțin.

In ce privește istoria Românilor ardeleni, istoria, lucrată astfel cum e, e prea parțială, aceasta nu se poate mulțumi cu un locșor după ușe.

E nevoie ca în manualele de istorie din școlile din Transilvania să se dea loc mai larg evenimentelor a căror factori au fost ardelenii.

Trebue scos în evidență reparația Românilor după încetarea năvălirii popoarelor barbare, org. sub formă de voi-vodate, descălțările. Vitejia cu care au luptat voivozii : Gelu, Glad, Menumorut etc., și cauza căderii sub Unguri. Jertfele mari, mai mari decât a tuturor popoarelor conlocuitoare, aduse de Românii ardeleni pentru păstrarea integrității Ardealului. Grosul armatelor în toate luptele, au fost românești : Vitejia regimentelor grănicerești a regimentelor de voluntari ardeleni și rolul lor în înfăptuirea unității naționale politice. Școlile din Blaj de «unde a răsărit soarele Românilor», (Heliade). Bărbații însemnați, suferințele lor pentru cauza națională și toafe, toate cari au creiat din Ardeal, să nu se uite în sec. al 19-lea, leagănul nașterii naționale a Românilor de pretutindeni.

Eu văd că e posibil a complecta manualele de istorie cu acest adaus natural, dar încă nu sunt competent, dacă însă cei de sus văd că e imposibil, profesorii de istorie și învățătorii toți au datoria sfântă de a respecta aceasta. Insefează orice suflet, după această apă vie. Mărturisesc sincer, că nici azi nu mi-am satisfăcut îndeajuns acestei sete, numai vorbesc de școlile unde ni s'a dat cultura istorică.

Invățători, colegi, dacă de sus nu avem acest suflu după care însătează poporul ardelean, care îl absorb cu atâta gingășie copilașii noștri, fiți la datorie. Nu faceți regionalism

din toate acestea să reiasă clar, că unirea din zilele noastre nu e fructul nici al Muntenilor, nici al Moldovenilor, etc. nici numai al nostru ci a tuturor deopotrivă, pe aceasta temă am acționat după împrejurări, succesiv și uneori simultan. Respectați în consecință principiul didactic ca învățământul să fie natural.

În corelațiunea obiectelor de învățământ cu istoria, geografia, unde se pornește conform principiului didactic enunțat, se poate face mult. Câmpiile, munții, cetățile, ne grăesc de vitejia ardeleanului, ne amintesc de înțelepciunea geniului românesc. Sălajul a fost martor la multe. În Sălaj au văzut lumina zilei bărbați de seamă: Grigore Maior, Simion Bărnuțiu, Ioan Alexi, Ig. Darabant, Ioan Vancea, Gh. Pop. Iuliu Maniu, etc. etc. O legendă, un mic istoric, și am făcut destul. Apoi putem trece cu succes la istoria provinciei și în urmă cu fructele dorite la istoria tuturor Românilor.

Eu cred că aceasta e pentru noi, conexiunea naturală a atâtor evenimente istorice a Românilor de pretutindeni. Veți zice unii că aceste nu pot avea loc în istorie, de vreme ce și astfel materia e prea dezvoltată, vă rog să fiu crezut, dar în proporție între ceea ce propun eu și ce este, ar încapa mai mult decât cer.

Istoria împărtășită și câștigată de copil în aceasta ordine, e apa vie, după care însetează și care va face mai mult ca diferitele arme, în eventualele evenimente, cari sunt ascunse sub pânza străvezie a viitorului.

Ardeleanu I. Senioru

inv.

De anul nou.

Trecând pragul noului an și apropiindu-ne cu un pas mai mult de infinitul necunoscut, o întrebare chinuitoare se desprinde din sufletul nostru. Cine știe, ce ne mai rezervă viitorul?

Pe de allă parte, parcă animați de sentimente optimiste, alimentate de încrederea în forțele proprii, ce ne stăpânesc firea, de câte ori vrem să întreprindem ceva nou, simțim o ușorare de povoaara anului trecut și privim încrezători și curajoși în fața necunoscutului. Speranța în izbândă ne ispitește și

înviează. Și cum viața omului are anumite răspântii, copleșit de sentimente diferite și contradictorii, am luat calea noului an. Această grea răspântie, delimitată de anul, ce-a sburat în bezna trecutului și de conturile nedeslușite încă ale viitorului, ne pune la un examen al cunoștinței proprii.

Oricât am încerca să ne emancipăm de sub impresia trecutului, nu vom putea face. Cantenele, ce leagă trecutul cu prezentul și viitorul, în viața noastră suflătească, sunt inevitabile.

A face analiză fidelă a evoluției învățământului și a vieții dăscălești din anul trecut, pentru a fixa cu precizie linia noastră de conduită în viitor, ar fi cel puțin o încercare prea îndrăznească și inoportună.

Totuși, retrospectivitatea de ansamblu, asupra vieții noastre profesionale din anul trecut, ce suntem nevoiți a o face la porunca imperativă, dictată de impulsurile suflătești, ne prezintă un tablou posomorât și trist. Tablou prea puțin expresiv, îmbrăcând aspectul unui preludiv, ce prevestește o furtună, sau un dezastru fatal. În orice caz, simptomele unui organism inficitat, sunt prea invederate. Injecțiile de până acum, administrate acestui organism fraged, au fost prea puternice și nu e nejustificată temerea, să nu fie fatale.

Inovațiile introduse în viața învățământului s'au făcut prea brusc. Tendința de decenii a corpului didactic primar de-a nivela diferența dintre slujitorii aceluiași altar comun, realizată după unificarea învățământului primar din întreaga țară, prin legiferarea din 1924, a fost nesocotită. Coeziunea naturală și sinceră dintre personalul de conducere și învățătorimea a fost atacată. Elementele de îndrumare și control, care își făcuse un titlu de ambiție profesională din posturile ce le ocupau, au fost înlăturate sau umilite. În tot cazul, li s'au alterat posibilitatea de continuitate în acțiunile de consolidarea învățământului.

A izbucnit lupta pentru ocuparea apartamentelor mai confortabile din marele palat al culturii naționale, construit cu trudă și lacrimile învățătorilor de veacuri. Unii își revendică dreptul la aceste apartamente în baza muncii lor de decenii, contribuind în mod efectiv la construirea lui, iar alții pe bază că, ar fi — vezi Doamne — mai moderni și vor putea aranja și împodobi mai bine aceste apartamente. Cei dintâi pot sta și în subsolul palatului, căci nu mai sunt oamenii după „spiritul timpului de azi“.

Personalul de control aproape desființat, nu-și mai poate exercita, în mod sistematic și efektiv, rolul și misiunea ce-o are atât din punct de vedere general al învățământului național, cât și a intereselor specifice și individuale ale învățătorilor. Știm că, diferitele avansări în grade au la bază procesele-verbale de inspecții.

Mi-am pus de mult întrebarea: Cum se va putea achita de această datorie o singură persoană la 700—800 învățători dintr'un județ, când nici pentru rezolvarea agendelor administrative cotidiene și cari nu admit nici o întârziere, nu are timpul suficient.

Această situație nu se poate justifica cu nimic, nici cu criza generală. E o situație artificială, creiată. Și s'a făcut tendențios, din motive necunoscute, bănuite însă, sau din nepricepere și necunoașterea nevoilor reale ale învățământului primar. În ambele cazuri, e o situație șubredă și dăunătoare, pereclitând și sufocând acest învățământ și interesele personale ale corpului didactic.

Pentru evitarea dezastrului de eventuale tendințe de anarhizare, se impune imperativ, menținerea legăturii sufletești între conducerea centrală și nuclee mai mici din întreg întinsul județului, prin delegarea unor colegi cu supravegherea acestor nuclee. Aceasta dispoziție impusă de forță majoră, a fost primită cu simpatie în județ și am toată convingerea că, pusă în practică în baza principiilor enunțate, va constitui un nou efort de consolidare profesională și un puternic mijloc pentru prosperarea învățământului.

* * *

Liniile generale, în cari s'a prezentat viața școlară din punct de vedere moral și material și a corpului didactic în anul 1931 ar fi următoarele:

Școlile au fost lipsite în majoritatea cazurilor de fondurilor necesare întreținerii. În cele mai multe cazuri, învățătorul a procurat, pe conpropriu, combustibilul și cele necesare pentru școală, dacă întâmplător i-a mai rămas atâta credit pe piață. Nu sunt rari locurile, unde învățătorii fiind epuizați de orice resurse materiale și de credit, necesitatea a retrogradat învățământul satelor la starea primitivă, patriarhală. Curățenia zilnică se face de către elevi, iar combustibilul se asigură prin câte-o bucățică de lemn, ce o duce zilnic fiecare elev la școală.

Pe lângă toată mizeria materială în care s'au sbătut școlile rurale din cauza crizei generale, combinată într'un grad oare care cu indiferentismul unor organe administrative și chiar a comitetelor școlare, învățământul primar tot s'a mai menținut încă, din punct de vedere moral, la nivelul ajuns după o muncă depusă, cu tot devotamentul și dragostea, în anii de după unire.

Învățătorii n'au primit salariile câte 4—5 luni de zile. Aceasta nu totdeauna din motive dictate de criză, ci din prea puțină considerație de ce se bucură.

Învățătorii — copii tineri, idealști și plini de entuziasmi departe de familiile lor cari i-au crescut, D-zeu știe cu câtă jertfă și trudă; de părinți săraci, în speranța că le vor ușora, truda vieții la bătrânețe: au ajuns într'o situație deplorabilă, lipsiți — în sensul cel mai strict al cuvântului — și de cele mai elementare condițiuni de existență, hrană, îmbrăcăminte. Epuiezați cu desevărsire de orice credit, trăiesc din mila sătenilor, alinându-și foamea abea câte-odată la zi, cu cele mai simple alimente.

Zdrăncoși și flămânzi așteaptă ziua în care li se va ameliora și lor poporul de suferințe, prin salariul de mizerie, pe care îl așteaptă zadarnic, luptându-se între viață și moarte, între imoralitate și idealism. Dar aceasta tragedie nu se refrânge numai asupra elementelor tinere. Câți învățători mai în vârstă, cu familii numeroase, sunt supuși zilnic celor mai durabile scene familiare, de mizerie și lipsă.

Copiii învățătorilor sunt eliminați din școli, fiindcă părinții nu pot plăti taxele școlare și de întreținere. Ce se mai spunem de nevoiile zilnice ale familiei, ce nu se pot satisface nici chiar în cele mai minime pretenții, la cari s'au reduc.

S'au pus la încercare și ultimele energii de rezistență ale învățătorilor, și până în prezent au suferit toate lipsurile și mizeria cu bărbăție și cu un adevărat eroism, datorită spiritului de disciplină și jertfă, ce caracterizează acest corp, stând cu demnitate la datorie.

Frecvența pe alocurea a fost foarte scăzută din cauza sărăciei și idolenții țaranului. De aplicarea sancțiunilor legale nici vorbă n'a putut fi. Trece în cunoștința populației spiritul negativ, ce a inficiat atmosfera. Agenți subversivi îi întunecă sufletul și-i formează o credință falsă, în baza căruia nu mai

trebuie să plătească nimănui nimic. Singurele arme ce iau mai rămas învățătorului pentru menținerea echilibrului moral la țară ar fi cuvântul și puterea spirituală, prin care va putea influența mentalitatea bolnavă a țăranului. Aceste arme nu le posedă însă, decât într-o măsură foarte redusă și condițiunile pentru procurarea și oțelirea lor sunt prea neprielnice.

Învățătorimea a trăit în anul 1931 cele mai triste Sărbători. Tradiționalul „Moș Crăciun cu plete dalbe” n'a cercetat casele modestului „apostol” al culturii naționale, nici „Pomul de Crăciun” n'a luminat Noaptea Sfântă în casa modestă a dascălului umilit. Părinții și copiii deopotrivă, cu sufletele cernite, cu ochi plini de lacrămile suferinței, au asistat la sărbătoarea nașterii Mântuitorului. Cu credință tare în principiile moralei creștine, instituite de Cel nou născut în sufletele celor amărâți, poartă cu resemnare sarcina grea, năpustită asupra lor.

* * *

Arma colectivă, ce ne stă la dispoziție pentru apărarea intereselor noastre este, **munca**. O muncă cinstită, conștientă și plină de demnitate și rezistență. Aceasta va spulbera toate valorile îndreptate împotriva noastră și va aduce o aureolă nouă în vieța noastră profesională.

În toiul luptei și muncii noastre să ne servească ca un imbold puternic cuvintele marelui poet-profet al unității noastre naționale, Octavian Goga, sărbătorit de toată suflarea românească, din prilejul împlinirii etății de 50 ani.

„În armata de veacuri, dascălii, socot eu, au fost avantgarde. Făclia lor a luminat înainte și a deschis drumurile. În veacul al nouăsprezecelea, care înseamnă ridicarea noastră deasupra instinctului de conservare și formularea unei doctrine de independență națională, dascălii au răspândit prin munca lor abecedarul politic al românismului. Neatârnamarea neamului deci s'a propagat paralel cu toate atributele logice ale culturii și biruința noastră s'a încadrat astfel cu percepțiile firești ale civilizației. Astăzi, când suntem una, trebuie să punem în valoare energiile latente ale acestei țări și să complectăm universalitate cu specificul nostru.

E o operă grea de răscolire în adâncuri, care ne așteaptă. Cine să coboare acolo, să destelenească țărâna milenară și să scoată la lumină din culcușul ei ancestral taina noastră? Cine?

Eu zic: tot dascălii!

Ei, care au netezit cărările spre România Mare, ei să a-
prindă focul și pentru România Nouă!"

D. Mărgineanu.

Administrație școlară.

Cum trebuie întocmite actele pentru pensionarii statului.*

Casa generală de pensuni a trimis următoarea circulară către ad-șiile financiare: Conform dispozițiilor prevăzute la art. 7 din legea gen. de pensuni și art. 12 din regulamentul ei de aplicare, timpul servit de funcționarii publici se constată prin certificate liberate de autoritatea, unde funcționarul a exercitat ultima sa funcțiune.

Autoritatea este obligată a libera certificatul pe baza ca-
zierului de serviciu prevăzut de art. 12 din legea pentru sta-
tutul funcționarilor publici.

Aceste dispozițiuni sunt de o importanță deosebită atât pentru funcționar, al cărui interes este să-și poată dovedi în condițiunile legii întreg timpul servit, care-i dă drept la pen-
sie, cum și pentru Casa generală de pensuni, care trebuie să aibă certitudinea și posibilitatea de control asupra datelor constatate prin certificate.

Cu toate acestea se observă, că unele autorități liberea-
ză cu, multă ușurință certificatele de serviciu, dând ocazie nu
numai la corespondență inutilă, dar aducând prejudicii atât
celui interesat cât și casei pensiilor.

De asemenea se mai constată, că nu se respectă acea
dispoziție din art. 12 al regulamentului legii generale de pen-
suni, ca odată cu certificatul de serviciu să se trimită și
foaia (statul) de serviciu, care trebuie să se găsească la ca-
zierul fiecărui funcționar, îngăduind comisiei de pensuni să
poată face verificarea datelor de certificat.

Pentru respectarea dispozițiilor legale menționate mai
sus, cum și pentru ca comisia de pensuni să aibă la dispoziție
date exacte și sincere la stabilirea timpului util de pensie,
s'au luat următoarele dispozițiuni:

* In atențiunea învățătorilor cari se pregătesc pentru pensionare.

1. Certificatele de serviciu să fie liberate numai de autoritate superioară a funcționarului respectiv, făcându-se o verificare minuțioasă de către serviciul personalului, a actelor pe baza cărora se liberează certificatul.

2. Că odată cu liberarea certificatului de serviciu să se trimită foaia (statul) de serviciu în original casei generale de pensiuni, împreună cu toate actele pe baza cărora s'a liberat certificatul.

Foaia (statul) de serviciu să poarte viza celor cari au liberat și semnat certificatul cu mențiunea că pe baza ei și a cazierului s'a liberat certificatul.

3. Certificatul să fie timbrat, să aibă număr de eșire, să poarte ștampila autorității și două semnături ale celor în drept să semneze.

4. Certificatul să constate întreg timpul servit, cu începerea dela data intrării în serviciu a funcționarului, cum și toate celelalte date prevăzute de art. 12 din regulamentul legii generale de pensiuni, concentrându-se în acest certificat datele cuprinse în orice alte certificate pentru tot timpul servit la alte autorități.

5. Pentru funcționarii proveniți din teritoriile liberate să se precizeze și următoarele date: a) salariile de bază primite de funcționar în cursul întregului timp servit pentru a-și putea valorifica timpul servit până la 1 Octombrie 1925 în conformitate cu dispozițiunile art. 98 din legea generală de pensiuni, b) reținerile la pensie ce s'au făcut din aceste retribuțiuni (arătându-se cota), c) dacă funcționarul a fost membru la vreun fond special de pensiune, să se arate data, pe care a fost primit membru la acel fond

6. Pentru funcționarii cari au servit numai până la Unire fostelor state străine și nu au continuat a face serviciu Statului român, certificatele de serviciu se pot libera de serviciul respectiv care păstrează acele caziere și la care solicitatorul a funcționat când a încetat serviciul.

Pentru a nu întârzia rezolvarea cererilor de pensii, se va lua dispoziția ca foaia (stat) de serviciu a fiecărui funcționar să fie completată cu toate datele privitoare la durata de serviciu și funcțiunile ocupate și la alte autorități așa în cât el să fie ținut la zi cu toate mutațiile, cum de altfel se

prevede și în legea și regulamentul statutului funcționarilor publici.

CertIFICATELE, cari nu vor fi întocmite cum se arată mai sus, nu vor putea fi ținute în seamă.

Funcționarii, cari semnează certificatele și statele de serviciu, rămân răspunzători, conform legii, de exactitatea conținutului lor.

Legea generală de pensuni și regulamentul ei prevăd între alte acte ce trebuie să se prezinte pentru înscrierea și încasarea pensiei un certificat de identitate, în care să se arate: domiciliul pensionarului, dacă ocupă sau nu vre-o funcțiune sau delegațiune salariată de Stat, județ sau comună, sau vre-o altă instituție de utilitate publică și pentru văduvele pensionare, să se arate încă dacă s'au remăritat, dacă copiii minori pensionari sunt în viață și trăesc împreună cu dânsa și pentru fetele minore dacă nu s'au căsătorit. Tutorii orfanilor pensionari trebuie să facă aceleași dovezi pentru pupiliilor lor (art. 64 și 110 din regulament).

Aceste certificate trebuiesc eliberate în municipii și orașe de către circumscripțiile respective polițienești, iar în comunele rurale și suburbane de către primăriile respective.

Deoarece s'a constatat că unii pensionari pe bază de certificate eliberate cu ușurință, au încasat pe nedrept sume însemnate, producând prin aceasta pagube importante Statului, se vor da dispoziții autorităților sus menționate, ca la eliberarea acestor certificate să se pună toată grija, conținutul lor să corespundă cu realitatea, în special în ce privește localitatea de domiciliu a pensionarului.

Deoarece pensia variază cu localitate unde pensionarul locuiește efectiv, așa cum variază și salariile funcționarilor. Mulți funcționari sunt tentați prin urmare, a-și declara domiciliul într'o localitate care le dă dreptul la o pensie mai mare. Pentru a preîntâmpina astfel de fraude, prin jurnalul consiliului de miniștri care a reglementat, indemnitatea de scumpete s'a precizat că domiciliul pensionarului este acolo unde își are așezarea obișnuită și locuiește permanent, cel puțin 9 luni pe an,

Spre a ușura controlul și aplicarea sancțiunilor celor cari vor comite fraude, este strictă nevoie ca pensionarul (pen-

tru minori și orfani tutorele lor), să facă o declarație cu arătarea datelor susmenționate, scrisă și subscrisă de el. Numai pe baza unor astfel de declarații controlate și verificate prin acte și cercetări locale, autoritatea respectivă va elibera certificatul solicitat. Declarațiile trebuie păstrate în arhiva autorităților ce eliberează certificatul pentru a servi ca piesă în justiție, atunci când această casă se va adresa justiției pentru fraudele făptuite.

Funcționarii, cari vor libera certificate sunt răspunzători bănește de sumele plătite pe nedrept, în afară de pedepsele penale, în cazul când se vor dovedi că au fost de reacredință, (art. 110 regulamentul legii pensiilor). Pensionarii, bineînțeles, rămân și ei supuși sancțiunilor prevăzute de lege.

(—)

«Cele mai bune arme din punct de vedere tehnic nu aduc niciun folos, dacă sufletul celor, cari le mănuesc, e dezarmat. Dacă țăranul român a câștigat victoria dela Mărășești, aceasta se datorește desigur sufletului său eroic, iar nu unor mijloace tehnice, cu mult inferioare, celor de care dispunea dușmanul.

Adevărata operă națională se face în primul rând prin cultivarea sufletului național.»

(G. G. Antonescu : Educație și Cultură p. 37.)

C R O N I C A

— Cu Numărul de față „Școala Noastră“ eșită din voinea generală a învățătorimei din județ, apucă un nou drum. După o perioadă lungă de cumpănire și în urma mai multor încheieri ale delegaților învățătorilor, n'au mai putut risca să rămănem în pasivitate, prejudiciind interesele învățământului și a dascălimii.

Regretăm foarte mult, că din cauza mai multor incidente, mai mult personale, a trebuit să ne lipsim un an de zile de binefacerea revistei noastre.

Mai vărtos, acum, în zilele de grea încercare, umple un mare gol și constituie o armă prețioasă în lupta profesională.

Nu mai e pusă sub eticheta nimănu, pentru a evita pățania din trecut.

Fostul comitet, după darea de seamă, va fi absolvat de orice răspundere materială. Totodată, îi exprimăm vii mulțumiri și în special dlui director *Ioan Mango* și dlui *Leontin Ghergariu*, redactor. Ii rugăm să nu ne părăsească și să ne cerceteze cu prețioasa lor colaborare.

— **Carte de citire pentru absolvenții școlii primare.** O comisiune compusă din d-nii

Mihail Sadovescu, I. Simionescu și Isabela Sadoveanu, au compus o carte de citire, care servește ca legătură între absolvenții școlilor primare și elevii gimnaziilor, întregind instrucția, care se primește în școlile primare.

Ministrul Instrucțiunii a aprobat aceasta carte și o recomandă școlilor primare pentru a fi folosită de elevii cari absolveste învățământul primar.

— **Numiri de directori.** Ministerul Instrucțiunii a aprobat alegerile următorilor directori în județul nostru.

a) La școli primare urbane d-nii: Augustin Creșpoi, Carci; Ioan Fati, Șimleu; Alexandru Pop, Zălau.

b) Școli primare rurale, d-nii: Petru Popescu, Camăr; Paul Miclea, Cehul Silvaniei; Aurel Iepureanu, Crasna; Pavel Șinca, Curtuișeni; Vasile Tomșa, Ip; Dumitru Ilean, Jibou; Ioan Rogneanu, Nușfălău; Dumitru Oroș, Pereceiu; Petru Marchiș, Santău; Victor Precup, Someș-Odorheiu; Ioan Eltetö, Șamșud; Gheorghe Nichita, Tășnad și Ioan Covaciu, Valea lui Mihail.

— **Concediile de boală pentru învățători.** Ministrul

instrucțiunii face cunoscut membrilor corpului didactic primar, că Inalta Curte de Casație, secția III-a a stabilit că art. 139 din legea învățământului primar, privitor la concediile de boală, trebuie interpretat în sensul următor:

Concediile de boală trebuie să fie bine dovedite, iar constatarea trebuie să se facă de către organele anume prevăzute, adică:

1. Cazurile de boală, cari nu reclamă un concediu mai mare de două luni se constată de medicul oficial din localitate;

2. Când boala reclamă un concediu mai mare de două luni, ea va fi constatată de comisia medicală de pe lângă inspectoratul regional școlar.

Numai atunci când concediile de boală vor fi acordate în aceste condițiuni, membrii corpului didactic vor putea primi leafa și gradațiile așa cum prevede art. 139 din legea învățământului.

— **Situația directorilor de școli primare.** Ministerul instrucțiunii, prin simplă decizie, a înlocuit pe dl Ion Năițescu din postul de director al școlii primare din Urziceni, deși la numirea d-sale se avusese în vedere că este cel mai vechiu și are un stat de serviciu impunător.

Contenciosul Administrativ (Curtea de Apel din București S. II), primind spre judecare acțiunea dlui Năițescu, a admis-o și a anulat decizia ministrului, obligând-l pe acesta să redea reclamantului sarcina de director al școlii.

Ministerul a făcut recurs în Casație, susținând că numirea de director, indiferent de vechimea și însușirile învățătorului, nu conferă celui numit, nici un fel de stabilitate; că deci revenirea asupra acelei numiri, se poate face de către minister fără a fi nevoie de vre-o formalitate, de vreun aviz sau o anchetă prealabilă.

Inalta Curte a acceptat acest mod de a vedea și a casat hotărârea Curții de Apel; apoi judecând în fond acțiunea fostului director, a respins-o ca nefondată.

— **Șezători în școlile primare.** Am anunțat că Ministerul instrucțiunii a hotărât introducerea în școlile primare a unei ore săptămânale obligatorii numita „ceasul de șezătoare“.

Această oră va avea caracterul recreativ și instructiv al tradiționalelor noastre șezători de seară și va corespunde cu „ora copilului“ sau „ceasul de povestiri“ din orarul școlilor din Occident, înlăturându-se orice pedanterie didactică.

În afară de aceste ore săptămânale, școalele vor organiza șezători de cetiri și povestiri în ajunul oricărei sărbători religioase și naționale.

În acest scop, Ministerul instrucțiunii înțelege să se înființeze pe lângă fiecare școală primară — și dacă se poate, pe clasă — o bibliotecă a copiilor.

În satele cu populație heteroglită, șezătorile săptămânale vor putea fi dublate.

Pentru buna reușită în organizarea acestor șezători și a bibliotecilor pentru copii, s'a trimis tuturor școalelor un tablou cuprinzând cele mai alese bucăți din autorii români și străini precum și indicațiuni speciale asupra lecturilor ce se vor face în preajma sărbătorilor. (Vezi Bul. rev. No. 6).

— „**Satul și Școala**“. La începutul anului școlar, dl Const. Jencica, Inspector școlar și șeful serviciului învățământului primar din regiunea Cluj, a făcut să apară o nouă revistă pedagogică la Cluj, *Satul și Școala*. Noua revistă caută să fie îndrumătorul nouilor generații învățătorești, dela teoria școlii normale la practica zilnică a școlii primare, urmărind și dând sfaturi și directive, foștilor elevi ai școalelor normale și după ce au intrat în marea școală a vieții, în adevărata

școală de aplicație. Ea e menită pe deoparte să țină legătura vie între atelierile sufletești ale școlii normale și absolvenții acesteia, iar de altă parte, să pregătească cunoașterea adevărată a satului sub toate raporturile pentru cei chemați să fie îndrumătorii țărănimii. În numărul 1 un program bine chibzuit, precizează punct cu punct, drumul pe care-l va urma noua revistă, și — lucru rar în publicistica noastră periodică — împărțirea materialului urmează fidel programul, revista dând dela întâiul număr — aspectul unei munci sistematice și încheiate. Pe lângă problemele în legătură directă cu activitatea și viața învățătorului, revista aduce o parte literară, adunând fragmentele din literatura bună românească în cari se vorbește de învățători, apoi o parte juridică, o croică bogată etc. Fiind redactată cu grijă și competență o recomandăm călduros fraților învățători. Li dorim viață lungă și multe succese.

— **Comisiile de judecată ale corpului didactic primar.**

Au fost numiți pe o perioadă de 5 ani membrii în comisiunile regionale de judecată ale corpului didactic, pentru învățământul primar, următorii:

Regiunea București. Dl Ma-

noliu Victor, institutor, București, membru supleant în locul d-lui Stan Popescu, învățător, Găstești (Vlașca).

Regiunea Cernăuți. D-nii: Simionovici Nicolae și Ștefanuic Arcadie, învățători gr. I. Cernăuți, membrii ordinari, în locul d-nilor At. Bochian, institutor Rădăuți și Horodinschi I. institutor Ciocănești (Cernăuți).

D-nii: Scraba Teodor și Vlaicu Victor, învățători gr. I Cernăuți, membrii supleanți în locul d-lor C. Hadârcă institutor Herța (Dorohoi), și Mercheș Sp., institutor Câmpulung (Bucovina)

Regiunea Chișinău. Dl Crihan Panait, învățător gr. I Chișinău, membru ordinar în locul d-lui Albu Andrei, învățător, Nisporeni (Lpușna).

D-nii: Muscînsehi V. și Artănov Pantelimon, învățători gr. I Chișinău, membrii supleanți în locul d-lor: Calistru Ilarion, învățător Cobălenouă (Soroca) și Popovici Mihai, învățător Bălți.

Regiunea Cluj. D-nii Traian Șuteu și C. Mateescu; învățători gr. I Cluj, membrii ordinari în locul d-lor: Gavril Bochiș, învățător Bistrița (Năsăud) și Virgil Pop, învățător Gherla (Someș); Em. Eremia, învățător gr. I Cluj, supleant în locul d-lui Aurel Barbu,

învățător, Sibiu, iar dl Ioan Pescaru rămâne membru supleant fiind transferat la Cluj, școala primară nr. 4 băieți.

Regiunea Craiova. Dl Barbu Ioan, învățător, gr. I Craiova, membru ordinar în locul d-lui Ilie Bădescu, institutor Tg.-Jiu.

D-nii: Corăciu Ilie și Codeanu P., învățători gr. I, Craiova, membrii supleanți în locul d-lor Ilie Isculescu, învățător, Anișoara (Gorj) și Virgil Popescu, institutor Drăgășani.

Regiunea Iași. Dl Agapie V. învățător gr. I, Iași, supleant în locul d-lui Cioban Șt., institutor Bârlad, iar dl I. D. Drăgan rămâne membru supleant, fiind transferat la Iași.

Regiunea Timișoara. D-nii: Ivanovici Gh. și Dumitrescu Ioan, învățători gr. I Timișoara, membri ordinari, în locul d-lor Lupăș P., învățător, Sâmboteni (Arad) și Catona Ambroziu, învățător Oradea.

Dl Mustețiu I., învățător gr. I Timișoara, membru supleant, în locul d-lui Neagrău Iosif, învățător Timișda (Bihor).

— **Ziua de 24 Ianuarie** s'a sărbătorit de toate școlile de stat din Zălau, cu un program bine întocmit, executat în sala teatrului orașănesc.

Inregistrăm cu o îndreptățită satisfacție, că la acest fe-

stival elevii școlii primare de stat s'au achitat deplin, aproape peste așteptări. Laudă membrilor corpului didactic, care a contribuit la pregătirea reușitei.

— **Conferința personalului de control.** În ziua de 23 Ian. a. c. s'a ținut la Satu-Mare, conferința organelor de control din județele Bihor, Maramureș, Satu-Mare, Sălaj și Someș. Au participat toți revizorii școlari din aceste județe, în frunte cu dl Inspector școlar de circumscripție T. Văjdea.

Problemele puse în discuție au fost de actualitate pentru înfăptuirea unei unități de vedere în controlul și administrația școlară din această regiune, cu o situație specifică, fiind lipită de frontiera de vest a țării.

Discuțiile au decurs în spirit de cordialitate și sinceritate. Soluțiile luate vor avea darul să intensifice munca școlară.

Din concluziile conferinței subliniem, că s'a adoptat în control ajutorii organelor de control, pe circumscripții mai mici, dintre cei mai de seamă învățători, după principiile cum s'a pus în aplicare în județul nostru. Cercurile culturale nu-și vor mai ține ședințele în

zile de Duminică, ci în zile de lucru. Cea mai potrivită zi ar fi cea de târg de săptămână a cercului respectiv. Orele ce se pierd astfel odată la lună, se vor completa Joia după prânz.

La inspecția-model, făcută la școala No. 1 s'a constatat cu mare satisfacție, că învățământul național aci pe frontiera țării s'a ridicat la nivelul dorit, grație muncii pricepute, depusă de corpul didactic și a conducerii înțelepte și românești a învățământului din acest județ, de către harnicul Revizor școlar *Darius Pop*.

— **Examenle de definitivat.** Conform informațiilor ce le avem, examenle de definitivat s'au amânat până în luna Aprilie.

— **Redacționale.** Manuscrisele pentru revistă se vor înainta pe adresa Revizoratului școlar, cu mențiunea: pentru revistă.

Gigolo. Articolul „Predarea Religiei“ e bun și potrivit pentru revistă. Nu publicăm însă decât articole semnate. Comunică-ne dacă se poate da cu semnătura. Mai trimite câte ceva.

„*Pedagogia socială*“ vine în numărul viitor. E prea lung pentru numărul de față.

(d—m)

Buletinul Revizoratului școlar al jud. Sălaj

(Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai).

Nr. 4924—1931.

Sprrijinirea aviației.

Asociațiunea Română pentru propaganda Aviației ne comunică următoarea adresă:

Domnule Revizor, Urmare adresei Nr. 129206 Bir. b. din 16 Septembrie a. c. a Ministerului Instrucțiunii și cultelor ce ați primit, și dat fiindcă timbrul benevol A. R. P. A., urmează a fi înlocuit cu o tichetă de aviație, pentru a nu se confunda cu timbrul de aviație puse în circulație de către stat dela 15 Mai 1931.

Am onoare a Vă ruga să binevoiți a dispune să ni se comunice cât mai urgent posibil următoarele: Ce școli a primit benevol A. R. P. A.: Dela cine le-a primit: Câte timbre a primit și în ce condițiuni de plată: Cui s'au dat banii și unde se găsesc? Asemenea Vă rugăm a dispune să ni se trimită un tabel de școlile cari n'au primit timbre și deci cărora urmează a li se trimite tichete. Sumele adunate se vor trimite prin m. p. la controla A. R. P. A. sau vărsa la Banca Națională pe seama A. R. P. A. pentru avionul copiilor.

Primiți vă rugăm, Domnule Revizor, asigurarea deosebitei stime și vii mulțumiri pentru sprijinul ce ni-l dați în opera noastră națională. Comitetul Central de Direcție (ss) Indescifrabil.

Invităm toate direcțiunile școlare să ne înainteze rapoartele cu posibilă urgență.

Zălau, la 31 Decembrie 1931

Nr. 4987—1931.

Colecționarea materialului etnografic

Dăm în întregime ordinul Casei Școalelor Nr. 50961—1931 atrăgând atențiunea deosebită a întregului corp didactic asupra dispozițiilor, în dorința de a face fiecare un titlu de ambiție, din adunarea materialului, ce se va înainta Revizoratului școlar județean.

«În vederea măsurilor ce urmează a se lua pentru dezvoltarea și intensificarea activității de culturalizare a maselor poporului având nevoie de material, care să evedețeze natura și caracteristica etnică a statului românesc, specificul lui sub toate raporturile, cât și puterile lui de viață, de afirmare și de producție, avem onoare a Vă ruga să ne veniți în ajutor prin mijloacele de care dispuneți, procurându-ne asemenea material.

Pentru aceasta Vă rugăm, ca în limita posibilității, să strângeți din 4—5 centre, dacă e cu putință din regiuni diferite ale județului Dv. unde diferitele ramuri de industrii casnice sunt îndătinate și să trimiteți Casei Școalelor câte o colecție de mostre de tot felul de țesături de in, de cânepă, de bōrangic, de lână pe care sătencile le execută în răsboaiele lor primitive de lemn, cât și mostre de lână, de cânepă, de in, de bōrangic tors în diferite grosimi și calități.

Mostrele să nu fie mai mari de 15—20 cm. și să poarte o etichetă cu numele sătencii, a satului, date; iar colecția întreagă: numele învățătorului sau persoanei care a colecționat.

Detalii cât mai ample cu privire la vopsitul cu culori vegetale cât și la diferite proceduri îndătinate, la tehnica țesutului și prepararea materialului textil vor fi cu deosebire prețuite.

Având în vedere importanța procurării acestui material cât și nevoia ca datele să fie cât mai exacte și conștiincios strânse, Vă rugăm să dați o cât mai mare atenție și bunăvoință în îndeplinirea cererii ce Vă facem.»

Zălau, la 31 Decemvrie 1931.

Nr. 103—1932.

Demisionare din învățământ

Onor. Minister cu ordinul Nr. 206.399—1931 consideră demisionat din învățământ pe ziua de 15 Octombrie 1931, pe dl Ioan Maghețiu, dela școala primară din Ciglea jud. Sălaj, deoarece a absentat nemotivat mai mult de 30 zile.

Nr. 4990—1931.

Examenul de înaintare la gradul 2

Onor. Minister prin ordinul Nr. 196.903—1931, și în conformitate cu rezoluția d-lui Secretar general, menține dispoziția, că numai învățătorii definitivi înscriși până la 1 Iulie 1930, au dreptul să se prezinte la examenul de înaintare pentru gradul II, amânat la 1 Februarie 1932.

Zălau, la 10 Ianuarie 1932.

Nr. 4991—1931.

Termenul examenelor particulare de curs primar

Serviciul local de învățământ Cluj cu ordinul Nr. 51.175 - 1931 ne comunică, că motivat ca art. 98 din legea învățământului particular, nu se vor mai cere examene particulare de curs primar, decât pentru sesiunea Iunie a fiecărui an școlar și în caz de forță majoră pentru sesiunea Septembrie.

Cererile însoțite de acte se înaintează în luna Mai.

Zălau, la 31 Decembrie 1931.

Nr. 1—1932.

Vizarea carnetelor de călătorie C. F. R.

Având în vedere aglomerația prea mare a carnetelor de călătorie, înaintate pentru viza, Revizoratului

nostru, în viitor se vor prezenta spre acest scop — personal sau cu posta — numai în ultima decadă (după 20) a lunii ce i premerge trimestrului pentru care solicită viza.

Zălau, la 2 Ianuarie 1932.

No. 20—1932.

Posturile vacante.

Publicăm posturile vacante din județul Sălaj, pentru transferări.

Transferările nu se pot face decât în strictă conformitate cu art. 237—243 din regulament.

a) Școli primare rurale:

1. Aleuș, post I. bărb.
2. Arduzel, post I. bărb.
3. Babța, post I. bărb.
4. Badon, post II. fem.
5. Băbeni, post II. fem.
6. Bârsăul de sus, post III. bărb.
7. Bicz, post II. fem.
8. Briglez, post I. bărb.
9. Brebi, post II. fem.
10. Bobota, post III. bărb.
11. Bogdana, post II. fem.
12. Bodia, post I. bărb.
13. Borla, post I. bărb.
14. Cehal, post II. fem.
15. Chechiș, post II. fem.
16. Chieșd, post III. fem.
17. Ciglean, post I. bărb.
18. Cioara, post I. bărb.
19. Corni, post I. bărb.
20. Criștelec, post II. fem.
21. Cuceu, post I. bărb.
22. Doh, post I. bărb.
23. Dioșod, post II. fem.
24. Domănești, post I. bărb.
25. Domănești, post II. fem.
26. Domănești-Colonie, post I. bărb.
27. Eriu-Sâncraiu, post I. bărb.
28. Gălpâia, post I. bărb.
29. Gălpâia, post II. fem.
30. Ghirolt, post I. bărb.
31. Giurtelecul Șimleului, post III. bărb.
32. Giurtelecul-Hododului, post I. bărb.
33. Giorocuta, post II. fem.
34. Hereclean, post I. bărb.
35. Hurezul-Mare, post II. fem.
36. Inău, post I. bărb.
37. Jibou, post V. bărb.
38. Lazuri, post I. bărb.
39. Leleiu, post I. bărb.
40. Leleiu, post II. fem.
41. Mal, post I. bărb.
42. Marin, post I. bărb.
43. Măierîștea, post II. fem.
44. Loigrad, post I. bărb.
45. Moftinul-Mare, post I. bărb.
46. Moftinul-

Mic, post III. bărb. 47. Muncel, post I. bărb. 48. Nușfalău, post IV. fem. 49. Oarța de sus, post I. bărb. 50. Păgaia, post I. bărb. 51. Pereceiu, post I. bărb. 52. Pereceiu, post IV. fem. 53. Pir, post II. fem. 54. Resighea, post II. fem. 55. Romita, post I. bărb. 56. Rona, post I. bărb. 57. Sanislău, post I. bărb. 58. Sanislău, post IV. bărb. 59. Săuca, post I. bărb. 60. Săuca, post II. fem. 61. Sângeorzul de Meseș, post I. bărb. 62. Ser, post I. bărb. 63. Supurul de jos post III. bărb. 64. Subcetate, post I. bărb. 65. Șumal, post I. bărb. 66. Șumal, post II. fem. 67. Tășnad, post V. fem. 68. Tășnadul-Nou, post VI. bărb. 69. Tohat, post I. bărb. 70. Treznea, post III. bărb. 71. Țicău, post I. bărb. 72. Zăuan, post I. bărb. 73. Oarța de jos, post II. fem.

b) Școli de copii mici rurale.

1. Cămin, post I. fem. germană, 2. Cehul-Silvaniei, post II. fem. 3. Domănești, post I. fem. 4. Hodod, post I. fem. 5. Pătrești, post I. fem. germană, 6. Santău, post I. fem. sect. germană, 7. Urziceni, post I. fem. germană, 8. Tiream, post II. fem. germană.

c) Școli primare de stat urbane.

1. Carei, post V. bărb. (condiția să dirigeze cor)
2. Carei, post XIII. fem. 3. Șimleul-Silvaniei, post III. bărb. (condiția să dirigeze cor).

d) Școli de copii mici urbane.

1. Carei, No. 1. post I. fem. 2. Carei, post II. fem.
3. Șimleul-Silvaniei, post II. fem. 4. Zălau, post I. fem.
Zălau, la 8 Ianuarie 1932.

Nr. 129—1932.

Inaintarea cererilor pentru autorizație de funcționare a școalelor particulare

Cu circulara noastră Nr. 4136—1931 (Buletinul Revizoratului Nr. 5—1931) am invitat a treia oară toate direcțiunile școalelor particulare (confesionale)

cați n'au primit autorizație de funcționare și nu ne-au înaintat în cursul anului 1931 cereri, să-și înainteze cererile în termen de 15 zile, complectate conform art. 11 din legea învățământului particular și însoțite de Referatele tip.

Cum și circulara menționată a rămas fără rezultat și în cursul anului 1931 abia au înaintat 25%: *avem onoare a le pune în vedere, pentru ultima oară, să le înainteze acestui Revizorat în termenul cel mai scurt posibil.* În caz contrar, susținătorii acestor școli, pot ajunge în situații foarte dificile, fiind înșiși — prin neglijență — autorii consecințelor ce vor urma.

Nr. 130—1932.

Schimbările civile în familiile corpului didactic

Având în vedere multele inconveniente și chiar daune materiale ce rezultă din neraportarea la timp a schimbărilor civile în familie, atragem atențiunea tuturor direcțiunilor școlare de stat și cãnfesionale (particulare) să raporteze Revizoratului școlar imediat, sau cel mai târziu în cursul lunii respective, orice schimbare (căsătorie, naștere, moarte, majoratul copiilor etc.) civile în familiile corpului didactic.

Rapoartele vor fi însoțite de acte.

De executarea în tocmai, răspund d-ii directori școlari.

Zălau, la 20 Ianuarie 1932.

Nr. 131—1932.

Numărul orelor de limba română

Constatându-se în mai multe cazuri că nu se respectă numărul orelor regulamentare pentru limba română: atragem atențiunea d-ilor directori — unde e cazul. — *să se aplice cu toată rigoarea dispozițiunile art. 7 din regulamentul legii învățământului primar.*

Zălau, la 20 Ianuarie 1932.

Revizor școlar:

D. Mărgineanu

Comitetul școlar județean, al jud. Sălaj.

No. 15—1932.

Intocmirea bugetelor pe anul 1932 și a conturilor de gestiune pe 1931.

Având în vedere situația financiară precară, în care ne găsim, dispozițiile relative la alcătuirea bugetelor școlare pe anul 1932, nu le-am putut da până în prezent, așteptând normele de bază la întocmirea bugetelor comunale. În baza concluziilor stabilite cu autoritățile administrative județene, dăm următoarele instrucțiuni:

1. Bugetele școlare se vor întocmi după cel mai riguros spirit de economie, luându-se în seamă toate posibilitățile de venituri și cheltuelile să se limiteze la strictul necesar, alocându-se în buget numai cheltuelile absolut indispensabile la funcționarea școalelor.

2. La alcătuirea bugetelor se vor avea în vedere instrucțiunile comunicate în „Buletinul Rev. școlar” No. 1—1931 pag. 13 cu adaosul că vom trimite bugete tip. și se vor redacta în 5 exemplare: (1 exemplar la arhivă, 1 ex. se trimite imediat primăriei și 3 exemplare se vor trimite Com. școlar județean pentru aprobare).

Bugetele se vor înainta pentru aprobare cel mai târziu până la 15 Februarie a. c. asemenea și conturile de gestiune pe exercițiul anului 1931.

3. Dispozițiile Casei Școalelor comunicate cu ordinul menționat se modifică pre cum urmează:

Cota pentru asigurarea localului, mobilierului și materialului didactic se reduce la 1⁰/₀ în loc de 3⁰/₀, așa cum se prevede în art. 224, alin. 2 din legea de organizare a Ministerului pentru primul an de aplicare.

Plata la timp a cotei de asigurare dă drept la plata despăgubirilor în caz de incendiu.

Instrucțiunile din toate celelalte puncte rămân în vigoare.

În ce privește compunerea adunărilor generale ale comitetelor școlare din comunele rurale sau ale comitetelor de pe lângă școlile primare urbane și grădiniilor de copii urbane, vă punem în vedere că, în afară de membrii corpului didactic, se compun din părinți sau tutorii legali ai elevilor și din donatorii școlăii, proclamați în această calitate de către adunarea generală precedentă.

La ivirea vacanțelor sau la expirarea mandatului comitetului școlar nu pot fi aleși membri în comitet ca reprezentări ai adunării generale decât dintre membrii adunării generale alcătuită în felul arătat la aliniatul precedent.

4. Bugetul se va discuta cu cea mai mare grijă de comitet împreună cu consiliul comunal (respectiv reprezentanții acelora în comitet; Notarul și primarul).

Astfel un buget alcătuit nu se mai supune discuției consiliului comunal, ci se trece în întregime în bugetul comunal cota fixată de comitet.

5. Având în vedere ordinul Casei Școlărilor No. 30959—931 pentru executarea art. 186 punct 4 din legea pentru organizarea și funcționarea Ministerului Instrucțiunii, Comitetele școlare vor repartiza cota de 14% după veniturile comunei și $\frac{1}{8}$ din veniturile cârciumelor comunale tuturor școlărilor din comună după proporția elevilor.

Primul punct la întocmirea bugetului îl formează această cotă: Domnii Notari vor prezenta deci comitetelor suma acestei cote pentru întreaga comună și comitetul o va repartiza (unde este cazul bine înțeles) și în bugetul școlărilor de stat se va trece numai cota parte din 14%. Dacă această sumă, împreună cu celelalte fonduri de care dispune Comitetul, nu sunt suficiente pentru acoperirea cheltuielilor, se vor întregi dela comună, conf. art. 161—162 din legea învățământului primar sub titlu de subvenție.

6. În statele dezvoltătoare se vor explica toate veniturile și cheltuielile articol cu articol.

7. Atragem atențiunea comitetului școlar în mod deosebit asupra faptului că sunt răspunzători, cu toți „in solidum” de întreaga gestiunea școlărilor.

În urmărire vor semna cu mâna proprie toți membrii, atât bugetul cât și Contul de gestiune.

8. Conturile de gestiune pe 1931 se vor întocmi și înainta (în 2 exemplare) până la 1 Martie a. c.

După acest termen nu se mai admite nici o întârziere.

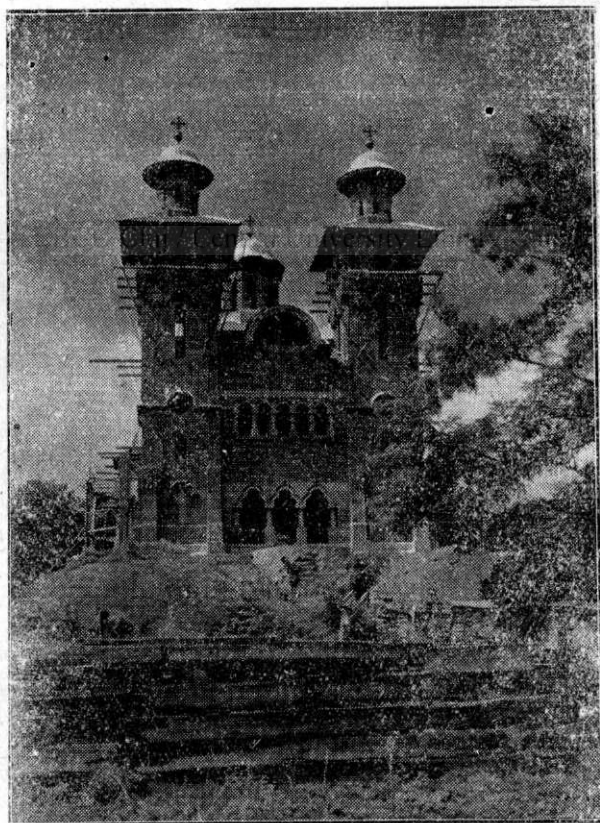
Zălau, la 25 Ianuarie 1932.

Președinte :

I. Deleu.

Secretar :

D. Mărgineanu.

Biserica română unită din Zălau. (În construcție). Fațada.